

שִׁימוּם שִׁישׁ בָּהֶם מְלֹאכָה שֶׁל חל, הם מצד של עץ הדעת טוב ורע. שהתהפך ממטה לנחש, ומנחש למטה, לכל אחד כפי מעשיו. וזה מטטרון מטה, נחש, סמאל. אבל ביום זה, שהוא יום הכפורים שנקרא קדש, שולט עץ החיים, שלא משתתף עמו שטן ופגע רע. ומצדו (תהלים ה) לא יגרף רע. ומשום זה יש בו מנוחה לעבדים בעץ החיים, (ומשתתפים אצלם) ובו יוצאים לחרות, בו יוצאים משלשלותיהם.

אֵלֶּה שִׁישׁ עֲלֵיהֶם גִּזְרֵי דִין בְּנֶדֶר וּבִשְׁבוּעָה, ומשום זה התקינו לומר בו: כל נדרים ואסורים וכו', כלם יהיו משבתים ועזובים בלי תקף ולא קיימים. ומשום זה נדר של שם יהו"ה, שהיא תפארת. ושבועה - של אדני, שהיא מלכות. שעשו על גלות שלהם, בחכמה ובינה יהיו נעזבים ומשבתים ללא תקף ובלי קיום, (במדבר טו) ונסלח לכל עדת בני ישראל. שחסד הוא מים, וגבורה אש, ותפארת אור. ומשום זה בארו בעלי המשנה, התר נדרים פורחים באויר.

ומשום ששבועה ממלכות, שהיא למטה ממנו, פרושהו, נדרים על גבי שבועות עולים. ועוד פרושו, כל הנשבע כאלו נשבע במלך עצמו, וכל הנודר כאלו נודר בחיי המלך. המלך עצמו - אדני. חיי המלך - יהו"ה. ומשום זה נאמר (במדבר ל) כי ידר נדר ליהו"ה.

ואם כן יש סוד אחר, חיי המלך - חכמה. זהו שפתוב (קהלת ז) החכמה תחיה בעליה. כל הנודר ביהוה, שהוא תפארת, כאלו נודר בחכמה, שהוא שם יו"ד ה"א

ואו"ה ה"א, חיי המלך. וכל הנשבע באדני, כאלו נשבע עצמו. עצמו, זו אפא עליונה, כאלו נשבע בה, שהיא (שמות כד) עצם השמים לטהר. מצד החסד - (בראשית ב) עצם מעצמי. ובשך

דיומוין דאית בהון מלאכת חול, אינון מסטרא דעץ הדעת טוב ורע. דאתהפך ממטה לנחש, ומנחש למטה. לכל חד כפום עובדוי, ודא מטטרון מטה, נחש, סמאל. אבל בהאי יומא דאיהו יום הכפורים דאתקרי קדש, שלטא אילנא דחיי, דלא אשתתף עמיה שטן ופגע רע. ומסטריה (תהלים ה) לא יגרף רע. ובגין דא, ביה גייחין עבדין באילנא דחיי, (נ"א ואשתתפון גביה) וביה נפקן לחירות, ביה נפקי משלשליהון.

אינון דאית עליהו גזר דין, בנדר ובשבועה, ובגין דא תקינו למימר ביה, כל נדרי ואיסרי וכו', פולהון יהון שביתין ושביקין לא שרירין ולא קיימין. ובגין דא נדר דיהו"ה, דאיהו תפארת. ושבועה דאדני, דאיהו מלכות. דעבדו על גלותא דלהון, בחכמה ובינה יהון שביקין ושביטין לא שרירין ולא קיימין, (במדבר טו) ונסלח לכל עדת בני ישראל. דחסד איהו מים. גבורה אש. תפארת אור. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, התר נדרים פורחים באויר.

ובגין דשבועה ממלכות, דאיהי לתתא מיניה. אוקמוה, נדרים על גבי שבועות עולים. ועוד אוקמוה, כל הנשבע כאלו נשבע במלך עצמו. וכל הנודר כאלו נודר בחיי המלך. המלך עצמו, אדני. חיי המלך, יהו"ה. ובגין דא (במדבר ל) כי ידר נדר ליהו"ה.

ואורף הכי אית רזא אתרא, חיי (דף ונ"ה ע"ב) המלך, חכמה. הדא הוא דכתיב, (קהלת ז) החכמה תחיה בעליה. כל הנודר ביהוה, דאיהו תפארת. כאלו נודר בחכמה, דאיהו יו"ד ה"א ואו"ה ה"א, חיי המלך. וכל הנשבע באדני, כאלו נשבע עצמו. עצמו דא אימא עלאה, כאלו נשבע בה, דאיהי (שמות כד) עצם השמים לטהר. מסטרא דחסד, (בראשית ב) עצם מעצמי. ובשך מבשרי, מסטרא דגבורה, דא מלכות. ובחכמה דאיהי

ואו"ה ה"א, חיי המלך. וכל הנשבע באדני, כאלו נשבע עצמו. עצמו, זו אפא עליונה, כאלו נשבע בה, שהיא (שמות כד) עצם השמים לטהר. מצד החסד - (בראשית ב) עצם מעצמי. ובשך